

Föreläsning i Etnoastronomi 101007

Titel: Sydamerika

Maya-folket har en skapelsemyt som illustreras på himlen av Vintergatans skenbara rörelse. Eftersom man kan se in mot Vintergatans centrum finns det gott om stjärnor på himlen, och några har Maya-folket bundit ihop till stjärnbilder som också figurerar i skapelsemyten. Även planeterna, och planeternas väg över himlen, har man haft god kunskap om. Vi studerar också Maya-folkets talsystem och kalender. Både månen och solen har använts som tidsindikatorer, och kalendern fungerar över mycket långa tidsintervall.

På en högplåtå i Peru finns de så kallade Nasca-linjerna. En del linjer är raka och en del bildar gigantiska figurer. Vi undersöker om det kan finnas någon astronomisk förklaring till linjerna. I Cuzco delades samhället in i olika delar efter linjer som är riktade mot olika astronomiska objekt.

Här är några av de frågor som föreläsningen behandlar:

- Hur ser Vintergatan ut ifrån Sydamerika under ett år?
- Hur ser himlen ut i riktning mot Vintergatans centrum?
- Vilka stjärnor är goda riktningvisare?
- Varför välter gudarnas kanot?
- Vem var Itzam-Yeh?
- Hur god kunskap hade Maya-folket om planeternas rörelser?
- Vilka stjärnbilder såg Maya-folket?
- Hur räknade Maya-folket tid?
- Kunde Maya-folket förutsäga solförmörkelser?
- Hänger dans och astronomi ihop?
- Vilka astronomiska objekt och fenomen är Nasca-linjerna riktade mot?
- Finns det något alternativ till polstjärnan söder om ekvatorn?

Litteraturtips:

Maya Cosmos
Freidel, Schele, Parker, 1993
ISBN 0 888 10081 3

The mystery of the Nasca Lines
Tony Morrison, 1987
ISBN 1 869901 06 1